

7 Απριλίου 2014

Πατάτα: τα μυστικά μιας καλλιέργειας (Β')

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Άνθη πατάτας. Φωτ.: wikipedia

Η καλλιέργεια της πατάτας έχει σημαντικές λιπαντικές απαιτήσεις, επειδή το ριζικό της σύστημα είναι περιορισμένο και σε μικρή σχετικά χρονική περίοδο παράγει μεγάλες ποσότητες κονδύλων

Πρακτικές για καλύτερες αποδόσεις

Η καλύτερη πρακτική φυτέματος, που θα δημιουργούσε άριστες συνθήκες εδαφικής υγρασίας και οξυγόνου στο ριζόστρωμα και στο «φυτό» (πατατόσπορο), με μικρό ποσοστό σκάρτων πατατών (πράσινων κ.λπ.), είναι η φύτευση του «φυτού» ξέβαθα (π.χ. 12-15 εκατ.) και η διενέργεια συμπληρωματικού παραχώματος λίγο πριν την εμφάνιση των φυτών στην επιφάνεια του εδάφους (φύτρωμα). Η σωστή απόσταση κατά το φύτεμα είναι ουσιαστική για αύξηση της ποσότητας, αλλά και για τη βελτίωση της ποιότητας της παραγωγής. Η απόσταση μεταξύ των γραμμών είναι, συνήθως, 70-75 εκατοστά, ενώ πάνω στη γραμμή ανάλογα με την ποικιλία 30-40 εκατοστά.

Η ποσότητα του πατατόσπορου που θα χρειαστεί εξαρτάται από το μέγεθός του. Αν το μέγεθος είναι 28-35 γραμμάρια χρειάζεται περίπου 100 κιλά το στρέμμα, ενώ αν είναι 35-55 γραμμάρια χρειάζεται από 220-250 κιλά το στρέμμα.

Το παράχωμα πρέπει να γίνεται με μεγάλη προσοχή, ώστε να μαζεύεται αρκετό χώμα για να προστατευτούν οι κόνδυλοι από το πρασίνισμα και τις υψηλές θερμοκρασίες, καθώς και από τη λίτα.

Όπου η φύτευση είναι ξέβαθη, κατά το παράχωμα πρέπει να μαζεύεται περισσότερο χώμα (ψηλότερα αναχώματα). Η εποχή που γίνεται το παράχωμα εξαρτάται από τη θερμοκρασία και την υγρασία του εδάφους, αλλά πρέπει, επίσης, να λαμβάνεται υπόψη και η μέθοδος καταπολέμησης των ζιζανίων. Αν χρησιμοποιούνται ζιζανιοκτόνα εδάφους (προφυτρωτικά ζιζανιοκτόνα), το παράχωμα πρέπει να γίνεται κατά τη φύτευση ή αμέσως μετά από αυτή. Αν όμως τα ζιζάνια καταστρέφονται με μηχανικά μέσα ή με ζιζανιοκτόνα επαφής ή στις περιπτώσεις παραγωγής σαλατοπατατών με ώριμη επιδερμίδα, το παράχωμα μπορεί να γίνει σε κάπως μεταγενέστερο στάδιο.

Τύποι πατατοσπορέων

Όπου η πατατοκαλλιέργεια καλύπτει μεγάλη έκταση, οι διάφορες καλλιεργητικές εργασίες επιβάλλεται να γίνονται με μηχανικά μέσα. Κατά τα τελευταία χρόνια έχουν εισαχθεί και δοκιμαστεί διάφοροι τύποι πατατοσπορέων. Καλά αποτελέσματα έδωσε ο αυτόματος τύπος που εφαρμόζεται σε ελκυστήρα. Ο τύπος αυτός φυτεύει 2 γραμμές ταυτόχρονα, σε κανονικές αποστάσεις των 15-30

εκατοστών επί των γραμμών και σε γραμμές που απέχουν 75 εκατοστά (νέου τύπου φυτευτήρες) μεταξύ τους.

Το λίπασμα τοποθετείται αυτόματα σε συνεχείς λωρίδες, αριστερά και δεξιά του πατατόσπορου. Με αυτόν τον τρόπο ο πατατόσπορος δεν έρχεται σε επαφή με το λίπασμα και έτσι αποφεύγονται πιθανά εγκαύματα. Η κάλυψη του σπόρου και του λιπάσματος επιτυγχάνεται με τη βοήθεια των δίσκων που σχηματίζουν αυλακιές. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να φυτευτούν περί τα 30 στρέμματα την ημέρα. Πριν τη βλάστηση του πατατόσπορου, αν υπάρχουν αγριόχορτα μπορεί να χρησιμοποιηθεί η κατάλληλη σκαλιστική φρέζα, που ταυτόχρονα σκαλίζει, παραχώνει και αυλακώνει. Η πρακτική αυτή συστήνεται στις περιπτώσεις ποικιλιών που παράγουν μεγάλους κονδύλους, π.χ. Σπούντα, Λιζέτα, Μοντιάλ, Κάρα κ.ά.

Οι αποδόσεις μπορούν να φτάσουν και τους 3 τόνους ανά στρέμμα, με την τιμή για τον παραγωγό να αγγίζει με δυσκολία τα 30 λεπτά ανά κιλό, ενώ υπάρχει και το πρόβλημα της διάθεσης, καθώς η ελληνική αγορά κατακλύζεται από πατάτες εισαγωγής από Αίγυπτο, Κύπρο κ.λπ.

Ανάπτυξη

Για να έχουμε εξασφαλισμένη τη γρήγορη και κανονική ανάπτυξη του φυτού, πρέπει ο σπόρος να τοποθετείται σε ευνοϊκό περιβάλλον. Το έδαφος πρέπει να είναι σχετικά ψιλοχωματισμένο, να έχει κανονική υγρασία και να μην έχει μεγάλους σβόλους. Αν το έδαφος είναι πολύ στεγνό, τότε πρέπει να γίνει πριν την καλλιέργεια με περιστροφικές τσάπες ένα πότισμα του χωραφιού και να ακολουθήσει η φύτευση, όταν τούτο βρίσκεται σε κατάλληλη κατάσταση από πλευράς υγρασίας. Ανάλογα με το έδαφος γίνεται η άρδευση, ενώ η ποσότητα του νερού εξαρτάται από το ποσοστό της υγρασίας που έχει εκείνη τη στιγμή το χώμα, έτσι ώστε κατά την καλλιέργεια με περιστροφικές τσάπες να μη φαίνεται στην επιφάνεια ξηρό έδαφος. Όποιος επιλέξει το ξέβαθο φύτεμα που φτάνει τα 18 εκατοστά, θα πρέπει να γνωρίζει ότι αυτός ο τρόπος αφορά, κυρίως, τα βαριά εδάφη, ενώ στα ελαφρά ο πατατόσπορος φυτεύεται κάπως βαθύτερα (π.χ. 1520 εκατ.).

Ο τρόπος φυτέματος εξαρτάται και από τις ποικιλίες. Ποικιλίες, όπως η «Μαρφόνα», που κονδυλοποιούν ψηλά, ή άλλες που παράγουν μακριούς κονδύλους, όπως οι «Τ ιμάτε» και «Σπούντα», πρέπει να φυτεύονται πιο βαθιά, κοντά στα 20 εκατοστά. Γενικώς, το βάθος φυτέματος κυμαίνεται από 14 έως και 20 εκατοστά, ανάλογα με την ποικιλία.

Υψηλή θρεπτική αξία

Η πατάτα έχει συνδυαστεί με το ανθυγιεινό φαγητό, επειδή συνήθως σερβίρεται τηγανισμένη. Στην πραγματικότητα, όμως, πρόκειται για ένα πολύ θρεπτικό λαχανικό. Μία μέση πατάτα (173 g) έχει 163 θερμίδες, καθόλου λιπαρά, αποτελεί μία εξαιρετική πηγή καλίου (βοηθά στον έλεγχο της αρτηριακής πίεσης) και βιταμίνης C. Αποτελεί, επίσης, μία καλή πηγή φυσικών ινών, μαγνησίου, χαλκού, μαγνησίου, νιακίνης, βιταμίνης B6 και φολικού οξέως. Οι πατάτες αποτελούν, επίσης, πηγή χλωρογενικού οξέως, ενός φυτοχημικού που η έρευνα έχει αποδείξει ότι μπορεί να μπλοκάρει τη δημιουργία καρκινογενών νιτροσαμινάσων και να μειώσει το κίνδυνο καρκίνων στο ήπαρ (συκώτι) και ορθό (κόλον). Μία πρόσφατη βρετανική έρευνα ανακάλυψε στις πατάτες ουσίες που ονομάζονται kukoamines, οι οποίες μπορούν να μειώσουν τα επίπεδα της αρτηριακής πίεσης.

Παρατήρηση: Το παρόν άρθρο δημοσιεύεται με τη συνεργασία της οικονομικής και αγροτικής εφημερίδας “ΠΑΡΑΓΩΓΗ” (κυκλοφορεί στα περίπτερα κάθε [Σάββατο](#)), <http://www.paragogi.net>